МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного університету «Чернігівська політехніка»
__ _____ 2026 р. протокол №__

Введено в дію наказом ректора
від __ _____ 2026 р. №___

ПОЛОЖЕННЯ

про Центр колективного користування науковим обладнанням Національного університету «Чернігівська політехніка»

Чернігів 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про Центр колективного користування науковим обладнанням (далі – Положення про Центр) в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (далі – Університет) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про господарську діяльність у сфері оборонного замовлення», Постанови КМУ «Деякі питання центрів колективного користування науковим обладнанням» від 21.06.2022 №703, Статуту Національного університету «Чернігівська політехніка», Стратегії розвитку Національного університету «Чернігівська політехніка» на 2021-2027 роки та інших нормативно-правових актів.

1.2 Центр колективного користування науковим обладнанням Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі — ЦККНО або Центр) утворений відповідно до статті 13 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та Примірного положення про Центр колективного користування науковим обладнанням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 № 703.

1.3 Цим Положенням визначається: створення, провадження та припинення діяльності Центру; передача, придбання (в тому числі за договором лізингу), обмін науковим обладнанням, інструментів, приладів, інвентаря (далі – наукове обладнання) Центру; урегулювання фінансових та матеріально-технічних питань, пов’язаних з діяльністю Центру; надання Центром послуг шляхом надання доступу до наукового обладнання для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок (далі – дослідження і розробки) та проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ ЦЕНТРУ

2.1 Метою створення Центру є надання дослідникам, аспірантам, здобувачам вищої освіти, науковим установам і підприємствам доступу до наукового обладнання для проведення досліджень і розробок, реалізація запитів від органів місцевого самоврядування, громадських організацій, об’єднаних територіальних громад регіону відповідно до умов, визначених у регламенті доступу до наукового обладнання та користування ним.

2.2 Основні завдання Центру:

– забезпечення проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень, експериментальних розробок на високому міжнародному рівні;

– забезпечення вчених Університету, а також інших наукових установ та закладів освіти (на договірних засадах) доступом до наукового обладнання;

– сприяння підготовці кадрів вищої кваліфікації (докторів філософії, докторів наук) через надання бази для проведення експериментальної частини досліджень;

– залучення студентів, магістрів, аспірантів та молодих вчених до науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт;

– сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву та залученню грантового фінансування;

– надання послуг з проведення досліджень на замовлення підприємств, представників бізнесу та фізичним особам.

2.3 Центр відповідно до покладених на нього завдань виконує такі функції:

– належне надання послуг із доступу до наукового обладнання для проведення досліджень і розробок;

– належне проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання;

– інформаційна, технічна, консультаційна, методична, організаційна підтримка та супроводження регламентних та інших робіт на науковому обладнанні;

– наявність плану проведення досліджень і розробок у Центрі та графіка його роботи (у разі наявності заявок на проведення досліджень і розробок);

– наявність і дотримання регламенту доступу до наукового обладнання та користування ним;

– наявність інструкції щодо користування науковим обладнанням;

– відкритий доступ до наукових даних, що отримані за рахунок державних коштів, та їх повторне використання, якщо це передбачено умовами відповідних договорів про надання послуг Центром, крім обмежень щодо захисту персональних даних, інформації, прав інтелектуальної власності, національної безпеки відповідно до Положення про відкриту науку Національного університету «Чернігівська політехніка»;

– належне управління даними досліджень і розробок (дані, що отримані під час проведення досліджень і розробок, повинні зберігатися, архівуватися протягом визначеного періоду, а також бути доступними для перегляду та повторного використання) відповідно до Положення про електронний архів Національного університету «Чернігівська політехніка»;

– дотримання правил етичної поведінки та академічної доброчесності учасниками Центру;

– дотримання принципу гендерної рівності та принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

– захист інформації, авторських та інших майнових і немайнових прав замовників послуг Центру на отримані результати, якщо це передбачено умовами відповідних договорів про надання послуг Центром на замовлення суб’єктів наукової та науково-технічної діяльності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших установ та організацій незалежно від форми власності.

2.4 Центр належить до суб’єктів дослідницької інфраструктури. Центр може надавати платні послуги в установленому законодавством порядку.

3. СТРУКТУРА ТА УПРАВЛІННЯ

3.1 Засновником Центру є Університет в особі ректора. Центр підпорядкований проректору з наукової роботи.

3.2 Центр є структурним підрозділом Університету та не є юридичною особою.

3.3 Центр у своїй діяльності керується Господарським, Цивільним та Бюджетним кодексами України, Законами України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», регулюючими документами МОН України та НУ «Чернігівська політехніка», іншими нормативно-правовими актами, що регулюють відносини в науковій та науково-технічній сферах, Регламентом, планом робіт і цим Положенням.

3.4 До суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, яким можуть надаватися послуги Центру, належать наукові та науково-педагогічні (педагогічні) працівники, здобувачі вищої освіти першого-третього рівня, докторанти, інші вчені, а також наукові установи, заклади вищої освіти, музеї, інші юридичні особи незалежно від форми власності, що мають відповідні наукові підрозділи, та громадські наукові організації.

3.5 Учасниками Центру є ГО «Чернігів Європейський», ГО «Центр гендерної освіти», які уклали договір про спільну діяльність без утворення юридичної особи та без об'єднання вкладів (далі – договір про спільну діяльність) з метою оптимального використання наукового обладнання для проведення досліджень і розробок.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ

4.1 Діяльність Центру визначається:

– Стратегією розвитку Національного університету «Чернігівська політехніка»;

– структурою та доповненням до штатного розпису Університету;

– переліком наукового обладнання, що може використовуватися Центром під час виконання покладених на Центр завдань;

– графіком роботи Центру;

– регламентом доступу до наукового обладнання та користування ним.

4.2 До складу Центру входять:

– керівник ЦККНО;

– інженер(и) з обслуговування обладнання (відповідно до штатного розпису);

– науковий координатор кожного напряму (за сумісництвом, з числа НПП відповідних кафедр);

– інший персонал.

4.3 Центр очолює керівник, який призначається на посаду шляхом укладення з ним трудового договору та звільняється з посади ректором Університету.

4.4 Керівник:

– здійснює керівництво роботою Центру, несе персональну відповідальність за організацію діяльності Центру;

– організовує діяльність Центру, в тому числі щодо взаємодії із суб'єктами надання послуг, вживає заходів до підвищення ефективності роботи Центру;

– формує графік використання обладнання на підставі поданих заявок;

– має право подавати ректору пропозиції щодо внесення змін до штатного розпису та структури Центру;

– координує діяльність працівників Центру, контролює якість та своєчасність виконання ними обов'язків;

– організовує інформаційне забезпечення роботи Центру, роботу із засобами масової інформації, визначає зміст та час проведення інформаційних заходів;

– сприяє створенню належних умов праці у Центрі, вносить ректору пропозиції щодо розвитку матеріально-технічного забезпечення Центру;

– забезпечує навчання працівників Центру;

– здійснює інші повноваження, передбачені законодавством та Положенням про Центр.

4.5 Координатори напрямів призначаються наказом ректора за поданням керівника ЦККНО та проректора з наукової роботи. Вони несуть відповідальність за якість виконуваних наукових досліджень у межах свого напряму та консультують замовників.

4.5 Керівник звітує про діяльність Центру перед ректором у порядку, встановленому Університетом, але не менше одного разу на рік.

5. ПОРЯДОК НАДАННЯ ДОСТУПУ ДО НАУКОВОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК

5.1 Доступ до роботи з науковим обладнанням надається працівникам Центру, які попередньо пройшли відповідне навчання та тренінги. Доступ до роботи з науковим обладнанням може надаватися учасникам Центру під наглядом фахівців з обслуговування наукового обладнання за умови їх безпосередньої участі у проведенні досліджень і розробок та поінформованості учасника Центру щодо правил роботи з науковим обладнанням. Правила роботи з науковим обладнанням внесені до інструкції щодо користування науковим обладнанням та встановлюються керівництвом Центру відповідно до технічного паспорта наукового обладнання.

6. ПОРЯДОК НАДАННЯ ЦЕНТРОМ ПОСЛУГ З ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ НАУКОВОГО ОБЛАДНАННЯ ЗАМОВНИКУ ПОСЛУГИ

6.1 Центр може надавати послуги з проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання, яке перебуває в його розпорядженні, замовнику послуги.

6.2 Послуги з проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання Центром надаються замовнику на платній основі відповідно до договору про проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання. Вартість послуг з проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання визначається Прейскурантом та затверджується ректором Університету. Для здобувачів вищої освіти, наукових та науково-педагогічних (педагогічних) працівників Університету можуть встановлюватися знижки або безоплатний доступ на виконання курсових, кваліфікаційних, дисертаційних робіт за рішенням ректора.

6.3 Переважне право на користування науковим обладнанням надається учасникам Центру або замовникам послуг з проведення досліджень і розробок, які здійснюються на замовлення держави в межах пріоритетних напрямів науково-технічного та інноваційного розвитку Центру.

6.4 Центр має право відмовляти у наданні послуг у разі, коли заплановане дослідження або розробка заборонені законодавством або можуть призвести до виходу наукового обладнання із робочого стану, порушення правил користування науковим обладнанням або невиконання інших вимог, передбачених цим Положенням.

7. ПОРЯДОК ПРИДБАННЯ (У ТОМУ ЧИСЛІ ЗА ДОГОВОРОМ ЛІЗИНГУ), ПЕРЕДАЧІ, ОБМІНУ, НАУКОВОГО ОБЛАДНАННЯ

7.1 Наукове обладнання передається, придбається (у тому числі за договором лізингу), обмінюється Центром відповідно до законодавства.

7.2 Придбання нового обладнання здійснюється за рахунок коштів Університету, грантових та інших залучених коштів на підставі рішення ректора. Передача обладнання до Центру оформлюється актом приймання-передачі.

7.3 Наукове обладнання Центру перебуває на балансі Університету.

7.4 Повний актуальний перелік обладнання із зазначенням технічних характеристик розміщується на вебсайті Університету.

8. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

8.1 Центр провадить фінансово-господарську діяльність в межах повноважень, делегованих Університетом.

8.2 Джерелами фінансування Центру є:

– надходження від надання платних послуг;

– кошти загального та спеціального фонду Університету;

– гранти та субсидії міжнародних організацій (ЄС, НАТО SPS, Horizon Europe, EIT тощо);

– благодійні внески та цільове фінансування від підприємств і організацій;

– інші джерела, не заборонені законодавством.

9. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ

9.1 Припинення діяльності Центру здійснюється за рішенням ректора Університету у формі ліквідації. Рішення про припинення діяльності Центру оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету протягом п’яти робочих днів з дня його прийняття.

9.2 При ліквідації Центру наукове обладнання повертається на баланс структурного підрозділу Університету відповідно до актів приймання-передачі.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1 Дане Положення набирає чинності з моменту його затвердження.

10.2 Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом ректора за рішенням вченої ради Університету. В такому ж порядку Положення скасовується.